

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Çevre Şehircilik ve İklim değişikliği bakanı Murat KURUM* tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **23.09.2025**

Gülderen VARLI

Van Milletvekili

Van, bir sınır kenti olması itibariyle bulunduğu stratejik konumu, doğal güzellikleri, yaz kış turizmi ve tarihi mekanlarına rağmen her geçen gün göç veren bir kent olmaya devam etmektedir. Sayılan özelliklerinin daha fazlasını içinde bulunduran Van ili uygulanan kayyım politikaları, mevcut ticaret politikaları, fiziki altyapı eksiklikleri ve sınır uygulamalarındaki kısıtlayıcı yaklaşımlar nedeniyle en yoksul kentler arasında yer almaktadır. Van'da kayyımların uyguladığı yanlış ve güvenlikçi politikalardan dolayı ekonomik açıdan yıllardır durgunluk yaşanmaktadır. Tarım, hayvancılık ve sanayi gibi sektörlerde yaşanan daralma, işsizlik oranlarını artırmış, genç nüfusta göç eğilimini tetiklemiştir.

Özellikle Van'ın Başkale ilçesinde uzun süredir yaşanan ve çözüme kavuşturulmayan sorunlar ilçenin yaşam kalitesini ciddi ölçüde düşürmektedir. Van Su ve Kanalizasyon İdaresi'nin (VASKİ) gerekli altyapı çalışmalarını yerine getirmemesi, içme suyu ve kanalizasyon sistemlerinde yaşanan sık arızalar, yapılan çalışmalardan sonra çalışma alanının güvenli bir hale getirilmemesi, köylerin su sorununa gerekli müdahalelerin yapılmaması ile bu sorunlara geç müdahale edilmesi halk sağlığını tehdit eder boyuttadır. İlçede doğalgaz altyapı sorunu, kış aylarında ilçe halkını hem ekonomik olarak hem de sağlık açısından olumsuz etkilemekte; ısınma ihtiyacının yüksek maliyetli yöntemlerle karşılanması halkı zor durumda bırakmaktadır. Bununla birlikte, işsizlik oranlarının yüksekliği nedeniyle ilçede genç nüfus başta olmak üzere ciddi bir göç dalgası yaşanmakta, bu durum Başkale'nin sosyoekonomik yapısında değişmesine ve nüfusun azalmasına neden olmaktadır. Özellikle Hakkâri Yüksekova-Van çevre yolu kapsamında yapılan çalışmalar sonucunda, Başkale ilçesine bağlı bazı köylerin ilçe merkeziyle ulaşım bağlantısının zayıfladığı, bu köylerde yaşayan yurttaşların eğitim, sağlık, güvenlik ve diğer temel kamu hizmetlerine erişimde zorluk yaşanmaktadır. Söz konusu sorunlar

sık gündeme getirilse de kalıcı çözümler üretilmemiş ve gittikçe sorunlar derinleşmiştir. Başkale ilçesinde yıllarca uygulanan kayyım politikalarından dolayı; uzun süredir çözülemeyen altyapı sorunları, doğalgaz eksikliği işsizlik, göç hareketleri ve ulaşım bağlantılarındaki zorluklar nedeniyle ciddi sosyoekonomik sorunlarla karşı karşıya kalmaya devam etmektedir. Bunlara ek olarak, yaşanan göçlerin sonucunda, ilçenin demografik yapısını değiştirmekte, köylerin ve mahallelerin giderek boşalmasına neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Van Başkale ilçesinde mevcut olan altyapı eksikliklerinin giderilmesine yönelik bakanlığınızın herhangi bir eylem planı var mıdır?
2. VASKİ'nin ilçedeki görevini yerine getirmemesi nedeniyle yaşanan sorunlara ilişkin bir denetim yapılmış mıdır? Bu konuda VASKİ'ye yönelik herhangi bir uyarı veya yaptırım uygulanmış mıdır?
3. Başkale ilçesinde yaşanan doğalgaz sorununa dair yürürlüğe giren herhangi bir proje var mıdır? Doğalgaz hizmetinin tüm ilçeye ulaştırılması için öngörülen bir tarih var mıdır?
4. İlçede yaşanan işsizlik oranlarına karşı istihdam artırıcı projeler planlanmakta mıdır? Bu kapsamda genç nüfusu ilçede tutmak adına teşvik edilen girişimcilik ya da meslek edindirme programları mevcut mudur?
5. Yüksekova-Van çevre yolu çalışmaları kapsamında Başkale'ye bağlı köylerin ilçe merkeziyle olan bağlantılarının zayıfladığı iddiaları doğru mudur? Bu bağlantıların güçlendirilmesi adına yeni bir ulaşım projesi planlanmakta mıdır?
6. Başkale ilçesindeki göç dalgasının önlenmesine yönelik olarak bakanlığınızın sosyal konut, altyapı iyileştirmesi, eğitim ve sağlık hizmetlerinin artırılması yönünde bir çalışması mevcut mudur?
7. Başkale ilçesinde yaşanan altyapı sorunlarının çözümü için son 5 yılda yapılan yatırımlar nelerdir? Tamamlanan ve devam eden projeler nelerdir?
8. Doğalgaz altyapısının eksik olduğu bölgelere yönelik Bakanlığınızın 2025-2026 yıllarında yatırım programında yer alan herhangi bir planı var mıdır?
9. Van genelinde ve Başkale ilçesinde son 5 yıl içerisinde kayda geçen işsizlik oranı nedir? Bu konuda Bakanlığınız tarafından yürütülen özel bir istihdam projesi veya destek programı var mıdır?
10. Sınır ticaretini canlandırmak ve yerel esnafı desteklemek amacıyla Bakanlığınızca yürütülen bir herhangi bir çalışma var mıdır?